

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (GESTIÓ I RECAPTACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 13 de febrer de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 6 d'octubre de 2022, va interposar dos recursos de reposició contra sengles provisions de constrenyiment dictades pel cobrament de dues sancions en matèria viària. Al·legava manca de notificació de les sancions.
- En data 20 de desembre de 2023, l'Institut Municipal d'Hisenda li va notificar la resolució amb data 5 de desembre de 2023, per la qual es desestimaven els recursos interposats.
- Estava disconforme amb el contingut de la resolució desestimatòria.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal d'Hisenda** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 13 de febrer de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 12 de març de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada als expedients i n'adjunta còpia.

CONSIDERACIONS

1. La notificació de les sancions en matèria viària

Les notificacions de les denúncies per infracció de trànsit tenen la seva pròpia peculiaritat segons l'article 89 i següents del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), que estableix que les denúncies, en principi, s'han de lliurar en el mateix acte, és a dir, en mà. Si això no és possible, la notificació es pot fer en un moment posterior sempre que concorrin algunes de les circumstàncies previstes a l'article 89.2 de l'LSV.

L'article 90 de l'LSV disposa que aquestes notificacions s'han de fer a l'adreça electrònica viària i que, si la persona denunciada no en té, s'han de fer al domicili que hagi indicat en el procediment i, si no n'hi ha, **al domicili que consti als registres de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit.**

En aquest sentit, convé recordar que les persones titulars de vehicles tenen l'obligació establerta legalment de mantenir actualitzades les dades domiciliàries als registres de la Direcció General de Trànsit (DGT). Així ho disposa l'article 10 del Reial decret 818/2009, pel qual s'aprova el Reglament general de conductors, quan estableix que qualsevol variació de dades que figuren en el permís o llicència de conducció, així com la del domicili del titular, aquest l'ha de comunicar a la Prefectura Provincial de Trànsit, dins el termini de quinze dies comptats des de la data en què es produeixi.

L'article 90.3 de l'LSV, en relació **amb el supòsit que la notificació es faci arribar al domicili de la persona interessada**, disposa que, si no hi és i ningú no se'n fa càrrec, s'ha de deixar constància d'aquesta circumstància en el procediment sancionador, juntament amb el dia i l'hora en què es va intentar, i s'ha de tornar a fer en els tres dies següents. Si tampoc no és possible el lliurament, s'ha de donar per acomplert el tràmit i s'ha de publicar al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE). Transcorregut el període de vint dies naturals des de la publicació de l'anunci de notificació al BOE, s'entén que aquesta notificació ha estat feta i es dona per acomplert el tràmit.

Així mateix, els articles 109 i següents de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT), contenen pronunciaments anàlegs en relació amb el procediment de notificació.

2. L'expedient sancionador 1

A la còpia de l'expedient que l'IMH ha aportat a aquesta Sindicatura es pot comprovar el següent:

En data 26 de març de 2021, a les 12.58 hores, es va fer un únic intent de notificació de la denúncia a l'adreça. Aquesta adreça és la que, en aquell moment, constava als registres de la DGT.

De la informació que ens trasllada l'IMH es dedueix que el motiu pel qual es va fer un únic intent de notificació és que en el certificat d'impossibilitat d'entrega expedit pel servei postal (Correos) es consigna com a causa de devolució que el destinatari és desconegut.

En aquest punt, convé recordar que resulta aplicable a la matèria la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP) i el Reial decret 1829/1999, de 3 de desembre, pel qual s'aprova el reglament que regula la prestació dels serveis postals (RPSP).

Així, l'article 44 de la LPACAP, igual que l'article 43.c) del RPSP preveuen que quan les persones interessades siguin desconegudes, s'ignori el lloc de la notificació o bé, un cop s'hagi intentat, no es pugui fer, la notificació s'ha de dur a terme per mitjà d'un anunci publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE).

I això és el que va fer l'IMH: la notificació de l'acord d'incoació d'aquest expedient sancionador es va publicar al BOE amb data 7 d'abril de 2021.

Tanmateix, en la nostra opinió, una cosa és que, efectivament, no hi hagi un domicili conegut i per tant no es pugui notificar enlloc, supòsit en el qual legítimament s'obre la via de la notificació edictal, i una altra de diferent és que hi hagi un domicili conegut del destinatari, com és el del cas que ens ocupa, i que un cop fet un primer intent de notificació, resulti desconegut.

L'article 42.2 de la LPACAP disposa que quan la notificació **es faci al domicili de l'interessat**, en cas que aquest no sigui present en el moment de lliurar-se la notificació, se'n pot fer càrrec qualsevol persona més gran de catorze anys que es trobi al domicili i faci constar la seva identitat. Si ningú es fa càrrec de la notificació, s'ha de fer constar aquesta circumstància a l'expedient, juntament amb el dia i l'hora en què es va intentar fer la notificació, intent que **s'ha de repetir una sola vegada i en una hora diferent dins els tres dies següents**.

Per tant, a parer d'aquesta Sindicatura, de la lectura conjunta de l'article genèric 42.2 de la LPACAP i de l'específic 90.3 de la LSV, serien necessaris els dos intents de notificació abans de recórrer a la via edictal, fins i tot quan en el primer el destinatari

sigui desconegut, atès que la notificació s'ha adreçat a una adreça que és la que figura com a domicili de la persona interessada.

Val a dir que en el cas que ens ocupa, i malgrat que la persona treballadora del servei postal va consignar com a motiu de devolució que el destinatari era desconegut, el domicili que figurava a la DGT. De fet, la sanció amb expedient 2 (a la qual ens referirem més endavant) sí que es va poder lliurar en aquest domicili.

Des d'aquesta institució entenem que en lloc d'haver consignat "desconegut", s'hauria d'haver consignat "absent" i, per tant, **fer una segona notificació**. Aquest error en les dades de la notificació no hauria d'incidir en el dret de defensa de la persona interessada, més encara si tenim en compte que ens trobem davant un procediment sancionador en el qual l'Administració ha d'extremar la diligència de la notificació a l'interessat.

En conseqüència, en no haver-hi un segon intent de notificació de la sanció al mateix domicili on es va fer amb èxit una segona notificació, entenem que sí que coincideix la manca de notificació prevista com a motiu d'oposició a la provisió de constrenyiment previst a l'article 167.3.c) de la Llei 53/2003, de 17 de desembre, General Tributària, sense que això afecti la sanció imposada que, en tot cas, ha de ser notificada correctament.

3. L'expedient sancionador 2

Ja hem apuntat en els paràgrafs precedents que aquesta sanció sí que es va poder notificar a la mateixa adreça que l'anterior. Aquesta notificació es va poder lliurar, en el primer intent, el 17 d'agost de 2021, a les 11.20 hores, a una tercera persona, el cognom de la qual coincideix amb el del ciutadà promotor de la queixa, tal com s'acredita amb el justificant de lliurament, que l'IMH ha aportat a l'expedient.

Ja ens hem referit a les especificitats del procediment notificador que preveu la LSV. En aquest punt, convé fer referència novament a l'article 90.3 d'aquesta norma, la qual disposa que quan la notificació es faci al domicili de l'interessat, si aquest no hi és present en el moment de fer-se el lliurament, **es pot fer càrrec de la notificació qualsevol persona que es trobi al domicili i faci constar la seva identitat**. En el mateix sentit s'indica a l'article 42.2 de la LPACAP.

Per tant, pel que fa a aquest expedient, aquesta Sindicatura conclou que, analitzats els fets i la legislació aplicable, es constata que s'ha aplicat el **principi de bona administració**, en el sentit que s'ha seguit el procediment establert per a la notificació de les sancions en matèria viària.

4. La resposta al recurs interposat

Els recursos administratius són actes mitjançant els quals se sol·licita la revocació o la reforma d'un acte administratiu previ, i esdevenen una garantia de la ciutadania davant l'actuació administrativa.

En data 6 d'octubre de 2022, el ciutadà va interposar un recurs d'alçada (amb efectes de reposició) contra les provisions de constrenyiment. En primer lloc, val a dir que la interposició dels recursos de reposició no suspèn l'execució de l'acte impugnat ni de la sanció (article 96 de la LSV).

Ambdós recursos van ser desestimats per resolució de 5 de desembre de 2023.

En aquest sentit, volem recordar que l'article 46 de la Llei 1/2006, de 13 de març, de règim especial del municipi de Barcelona, regula el recurs d'alçada davant l'alcaldia contra els actes d'aplicació dels tributs i ingressos de dret públic (com són les multes i sancions), al qual resulta aplicable el règim del recurs de reposició de l'article 14 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL).

L'article 14.2.I de la norma esmentada disposa que aquest recurs s'ha de resoldre en el termini d'un mes comptat des de l'endemà de la seva presentació.

Doncs bé, tenint en compte la data d'interposició del recurs i que la proposta de resolució desestimària dictada per l'IMH no es va fer fins el 5 de desembre de 2023, hem de concloure que el **termini de catorze mesos transcorregut entre la data de presentació del recurs i la notificació de la resolució no és adequat**.

Aquesta Sindicatura no desconeix el gran volum d'expedients sancionadors que tramita l'IMH i, malgrat les mesures per a la millora contínua que es van implantant progressivament en els àmbits organitzatiu i tecnològic, en determinades ocasions no és possible complir els terminis establerts per la normativa. És per això que l'IMH revisa constantment els seus processos, per tal de reduir els terminis de resolució.

Tanmateix, aquesta institució no pot perdre de vista que l'accés a l'Administració és la porta d'entrada per a l'exercici dels drets i deures de la ciutadania.

En aquest punt, cal recordar que entre els principis generals d'actuació de les administracions públiques recollits a l'article 3 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, hi figura el de prestar un servei efectiu a la ciutadania i el d'agilitzar els procediments administratius i les activitats de gestió. En aquest mateix sentit es pronuncia l'article 21 de la Llei catalana 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

El **principi de bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat i que respecti, alhora, els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, a l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda no ha estat ajustada a dret** pel que fa al tràmit de notificació de l'expedient sancionador 2021SACR262921 **ni eficaç** pel que fa a la resolució dels recursos de reposició.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que retrotraguí les actuacions practicades en l'expedient sancionador 2021SACR262921 al moment de la notificació de la denúncia, per tal que la persona interessada pugui optar per efectuar el pagament amb reducció de la multa, o presentar les al·legacions que consideri convenients.
- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que continuï treballant en la implementació de mesures tècniques i organitzatives per donar compliment als terminis legals de resolució en els procediments sancionadors.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.